

Anton Nikë Berisha

Antologia
della poesia orale arbëreshe

Trascrizione a cura di
Francesco Altimari

Traduzione italiana a cura di
Vincenzo Belmonte

€ 40,000

ISBN 99-7284-709-5

9 788572 847091

Anton Nikë Berisha

Antologji e poezisë gojore arbëreshe

Transkriptimin e teksteve
Françesko Altimari

Përktheu dhe rishikoi përkthimet në italisht
Vinçenzo Belmonte

Rubbettino

PËRMBAJTJA - INDICE

Parathënia	7
<i>Prefazione</i>	9
Mbi poezinë gojore të arbëreshëve të Italisë	11
<i>Sulla poesia orale degli albanesi d'Italia</i>	23
Kriteret e zgjedhjes dhe të shtjellimit të materies	35
<i>Criteri della scelta e dell'ordinamento della materia</i>	37
Kriteret e zbatuara në transkriptimin e teksteve	39
<i>Criteri adoperati nella trascrizione dei testi</i>	41
TEKSTET – TESTI	43
1. Mëma e ká nj'bir si diell	44
<i>La mamma ha un figlio come il sole</i>	45
2. Vashez t'bukur që m'ka mëma	44
<i>Che bella bimba ha la mamma!</i>	45
3. Frinej nj'ajër, nj'ajërith	46
<i>Soffiava un vento, un venticello</i>	47
4. Më mirë se nëna kush të do?	48
<i>Chi ti vuol bene più della mamma?</i>	49
5. Nina nina, biri im	48
<i>Ninna nanna, figlio mio</i>	49
6. Flëj, flëj, zëmbra ime	50
<i>Dormi, dormi, cuore mio</i>	51
7. Eja, gjum, e mos mëno	50
<i>Vieni, sonno, e non tardare</i>	51
8. Që vajzë e bukur që ka nana	52
<i>Che bella fanciulla ha la nonna</i>	53
9. Luan një vash me një mól	52
<i>Con un pomo si trastulla la fanciulla</i>	53
10. Vajta siprë mbf katund	54
<i>Andai sopra il paese</i>	55
11. Hënez e diell, që kur m'u leve	54
<i>Luna e sole, da quando nascesti</i>	55
12. Ishin tri vasha të mira	56
<i>C'eran tre nobilissime donzelle</i>	57

13.	Trimi bîr i Fughies	60
	<i>Il giovane figlio di Fuga</i>	61
14.	Sondenit gëzuarith	62
	<i>Questa sera, piena di gioia</i>	63
15.	Shkilqen ti, mall, e m'duke ill'i dits	64
	<i>Tu splendi, amore, e mi pari la stella del mattino</i>	65
16.	Vash ndër sî di si t'njogh	66
	<i>Fanciulla, dai tuoi occhi intuisco</i>	67
17.	Kënkëzë kalavrize	68
	<i>Vispa, vispa giovanetta</i>	69
18.	Bridh një vash me një mól	70
	<i>Scherzava una fanciulla con una mela</i>	71
19.	Kur ai lisi shprishi lule	72
	<i>Quando quella quercia sparse fiori</i>	73
20.	E zgjodha t'bukur shumë u kët kopile	74
	<i>Molto bella scelsi questa giovane</i>	75
21.	Çë bukurë buzë ç'keje	76
	<i>Che bella bocca hai</i>	77
22.	Se ti bîr, e biri jîm	78
	<i>Ma tu, figlio, figlio mio</i>	79
23.	Mbeta mot mot më rrogë	80
	<i>Stetti lungo tempo a mercede</i>	81
24.	Mbaj e ëma të mbullîr	82
	<i>Teneva segregata la madre</i>	83
25.	U ngrëjta somenatë e pe një ill	84
	<i>Stamattina mi sono alzato e ho visto una stella</i>	85
26.	Për të puthura u i ndërronj	86
	<i>Con baci io li scambio.</i>	87
27.	Vej i bîri i Fughies	90
	<i>Andava il figlio di Fuga</i>	91
28.	Gjith m'thon se është i bukur	92
	<i>Tutti mi dicono ch' è bello</i>	93
29.	Ku biu, ku biu nerënxa?	94
	<i>Dove spuntò, dove spuntò l'arancio?</i>	95
30.	Vasha, marr ti ghollazit	98
	<i>La ragazza, raccolta la fine biancheria</i>	99
31.	Vinej një trim zallit lumit	100

	<i>Veniva un giovane su per il fiume</i>	101
32.	Mori ti, bukurëza ime <i>O tu, bella mia</i>	104 105
33.	Trimi e zú e më e puthi <i>La prese il giovane e la baciò</i>	106 107
34.	Qetu, trim, se t'e dërgonj <i>T'acqueta, o giovine, chë a te la manderò</i>	110 111
35.	Rritmu ti e ndrashmu ti <i>Cresci, amorino mio</i>	112 113
36.	Ku leve, leve, ti vash <i>Quando nascesti, quando nascesti tu, fanciulla</i>	116 117
37.	Trëndofile më të mbjedhur <i>O rosa composta</i>	120 121
38.	E bukura Katarinë <i>O bella Caterina</i>	122 123
39.	Bardha Dhri e Kastriotit <i>Biancavite di Castriota</i>	124 125
40.	Shkrepti nj'ill e llambarisi nj' ré <i>Splendette una stella e una nube rifuse</i>	128 129
41.	Vemi motëres mbë krua? <i>O sorella, andiamo al fonte</i>	132 133
42.	Zgjomu, vash, nisu të vemi <i>Svegliati, fanciulla, per andare</i>	134 135
43.	Më qëlloi, qëlloi gjumi <i>Il sonno, il sonno ha colto</i>	138 139
44.	Cili ëngjell ka qielli të kallarti? <i>Quale angelo dal cielo ti condusse</i>	140 141
45.	Vasha, kúr çë xú të zón <i>La ragazza, quando seppe che il signore</i>	144 145
46.	Kúr u jesh i vogël <i>Quando io ero piccolino</i>	148 149
47.	Hilq të vdis një bir zoti <i>Agonizzava un figlio di signore</i>	152 153
48.	Vrap, vash, u qas ghera <i>Su via, fanciulla, l'ora è vicina</i>	156 157
49.	Moj ti, pulza këmbaleshe	160

	<i>O gallinella dalle zampe pelose</i>	161
50.	Zogjzit ndër folët bukurin këdojen	162
	<i>Gli uccellini nei nidi cantano la tua bellezza</i>	163
51.	Lumi u, ji lumi pjak	166
	<i>Me felice, felice vecchio!</i>	167
52.	Shkoi një trim ka një rrúgh	168
	<i>Andava un giovinetto per la via</i>	169
53.	Ti shég e kuqe që me ár kullon	172
	<i>Tu, melagrana rossa grondante oro</i>	173
54.	Duall dielli ka malet	174
	<i>Spuntò il sole dalle montagne</i>	175
55.	Vjen Marsi, mír se vjen	178
	<i>Giunge marzo, benvenuto!</i>	179
56.	Tek e bukura kam vete	180
	<i>Alla bella io debbo andare</i>	181
57.	Kënka për të martesurit	184
	<i>Canto per il matrimonio</i>	185
58.	Duall e bukura ndër dér	186
	<i>Usci la bella alla porta</i>	187
59.	Mbjodhi Krój Skanderbeku	190
	<i>Skanderbeg in Kruja radunò</i>	191
60.	Vash sizez e mespurtek	192
	<i>Fanciulla flessuosa dagli occhi neri</i>	193
61.	Se ti, triesë e triesëzë	194
	<i>O tu, mensa, o mensa</i>	195
62.	Bëri kshill zonja Elenë	196
	<i>Tenne consiglio la signora Elena</i>	197
63.	Ndë del ill, o nuse, ndë del	198
	<i>Se spunta una stella, o sposa</i>	199
64.	Vore vashë, e bardha vashë	200
	<i>O ragazza, bianca ragazza</i>	201
65.	Ulu, nuse, e lumja nuse	202
	<i>Siedi sposa, avventurata sposa</i>	203
66.	Nusja, nusja pse qa?	204
	<i>La sposa, la sposa perché piange?</i>	205
67.	Erth ghera që vete nuse	206
	<i>È giunta l' ora che te ne vai sposa</i>	207

68.	Xha ka nusi ti do veç <i>Ora che vuoi andare sposa</i>	216 217
69.	Kam u klën e s'kam u klën <i>Ci sono stato e non ci sono stato</i>	218 219
70.	Ulu, mal, e bënu shesh <i>Abbassati, monte, e trasformati in piano</i>	220 221
71.	Hapu, mal, e bëju udhë <i>Apriti, monte, e trasformati in via</i>	222 223
72.	Fishkullejn ata di zogjë <i>Cinguettano quei due uccelli</i>	224 225
73.	Ligjërojin di kunata <i>Discorrevano due cognate</i>	226 227
74.	Gjëmoi, gjëmoi mali <i>Tuonò, tuonò la montagna</i>	228 229
75.	Gjith suvala nxuor ndë záll <i>Sulla spiaggia rigettò l' onda</i>	232 233
76.	Vuri ngusht Qiparisi <i>Scommise Cipresso</i>	234 235
77.	Kundrishtojn di lule <i>Discorrevano due fiori</i>	240 241
78.	Parastén Kondesha Kónd <i>Si presentò la Contessa al Conte</i>	242 243
79.	Gjith e veshur ndë të zeza <i>Tutta vestito a nero</i>	246 247
80.	Ish një zot' shumë i keq' <i>C' era un crudele condottiero</i>	248 249
81.	In e stisin një manastir <i>Costruivano un monastero</i>	252 253
82.	M'u udhistin nënd trima <i>Si posero in cammino nove giovani</i>	254 255
83.	Më martoi mëma mua <i>Mia madre mi fece sposare</i>	258 259
84.	Drita ime e shuajtur! <i>Oh, la mia luce spenta!</i>	262 263
85.	Ndë një záll të vetëmith <i>In una spiaggia solitaria</i>	266 267
86.	Moj nuse tet ditsh <i>Ahi, sposa di otto giorni</i>	268 269
87.	Oj mëma ime <i>O madre mia</i>	274 275
88.	E moj dhëndrri im <i>Ahi, sposo mio</i>	276 277
99.	Ghajin buk si di vëllezër	278

	<i>Stavano a mensa come due fratelli</i>	279
90.	Vú spërvjeret Skandërbeku	282
	<i>Spiegò le tende Skanderbeg</i>	283
91.	Mir sje vjen kush e do vjen!	288
	<i>Sia benvenuto quei che a noi sen viene</i>	289
92.	Se ti, zoti Pjetro Shin	292
	<i>Ma tu, signor Pietro Shini</i>	293
93.	Kënka e Pål Gollemit	296
	<i>La canzone di Paolo Golemi</i>	297
94.	Nik Peta i lavosur	298
	<i>Nik Peta ferito</i>	299
95.	Ish një mal i ghóll e i lart	300
	<i>C' era un monte stretto e alto</i>	301
96.	Iku vasha e muar mál	302
	<i>Fuggì la ragazza per i monti</i>	303
97.	Buari Rina të vëllán	304
	<i>Perse Rina il fratello</i>	305
98.	Më udhisi Arminoi	306
	<i>Mosse Arminò</i>	307
99.	Hanij buk Skandërbeku	310
	<i>Pranzava Skanderbeg</i>	311
100.	Skënderbeku keq' i zbët	312
	<i>Skanderbeg troppo pallido</i>	313
101.	Eni e klani me hjidhí	316
	<i>Su, piangete dirottamente</i>	317
102.	Kostandini i vogëlith	318
	<i>Costantino il piccolo</i>	319
103.	Kostondini e Gharendina	326
	<i>Costantino e Garentina</i>	327
104.	Ish një ëm e kish një bër	340
	<i>C' era una madre con un figlio</i>	341
105.	Vashëza çë mblidh lule	344
	<i>La vergine che coglieva fiori</i>	345
106.	Më këndoj, këndoj një zog	346
	<i>Cantò, cantò un ucello</i>	347
107.	Ollimbia e Vllastari	350
	<i>Olimpia e Vlastare</i>	351
108.	Fërshëlluan dí zoge	352
	<i>Cantavano due uccelli in riva al mare</i>	353
	Burimet e shfrytëzuara	354
	Fonti utilizzate	354